

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

УКАЗАНИЯ

На основание чл. 13, ал. 1, т. 4 от Закона за Комисията за финансов надзор се регламентира дейността на управление “Застрахователен надзор” на Комисията за финансов надзор по Закона за застраховането и Закона за здравното осигуряване във връзка с осъществявания предварителен и текущ надзор на застрахователите, застрахователните брокери и здравноосигурителните дружества

Раздел I Общи положения

Чл. 1. (1) Управление “Застрахователен надзор” осигурява дейността на Заместник - председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление “Застрахователен надзор” (наричан по-нататък “ЗПКФНУЗН”) във връзка с издаваните от него актове по разрешителните режими и другите режими на предварителен надзор и във връзка с дейността му по текущия надзор върху застрахователите, застрахователните брокери и здравноосигурителните дружества.

(2) Дейността по разрешителните и другите режими на предварителен надзор е дейността по:

1. изготвяне на предложения до Комисията за финансов надзор (наричана по-нататък “КФН”) за издаване или за отказ от издаване на разрешения за извършване на застрахователна дейност и на дейност по доброволно здравно осигуряване, както и за преобразуване на застрахователи и здравноосигурителни дружества чрез сливане, разделяне и отделяне и

2. издаване, отказ за издаване на разрешенията или налагане на забраните, предвидени по Закона за застраховането (наричан по-нататък “ЗЗ”), Закона за здравното осигуряване (наричан по-нататък “ЗЗО”) и Закона за Комисията за финансов надзор (наричан по-нататък “ЗКФН”).

(3) Дейността по текущия надзор на застрахователите и здравноосигурителните дружества е дейността по установяване спазването на изискванията на ЗЗ, ЗЗО и на подзаконовите актове по тяхното прилагане от застрахователите и здравноосигурителните дружества, по установяване на нарушенията и по прилагане на мерки за оздравяване.

Раздел II Дейност по разрешителните и другите режими на предварителен надзор

Чл. 2. (1) Разрешение за извършване на застрахователна дейност от акционерно дружество и от клон на чуждестранен застраховател може да бъде поискано:

1. за един, повече от един или за всички видове застраховки по раздел I от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2 от ЗЗ, със или без застраховка "Злополука";

2. за един, повече от един или за всички видове застраховки по раздел II, буква "А" от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2 от ЗЗ; когато разрешението включва едновременно няколко вида застраховки по раздел II, буква "А" то получава наименование съгласно раздел II, буква "Б" на същото приложение;

3. за презастраховане по един или повече видове застраховки от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2 от ЗЗ;

4. за застраховки по т. 1 и презастраховане по тези застраховки;

5. за застраховки по т. 2 и презастраховане по тези застраховки.

(2) Разрешението за извършване на застрахователна дейност от взаимозастрахователна кооперация може да бъде поискано само за един, за повече от един или за всички видове застраховки по раздел I от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2 от ЗЗ, със или без застраховка "Злополука".

(3) Разрешението за извършване на застрахователна дейност дава право за извършване само на изброените в него видове застраховки.

(4) Разрешението по ал. 3 позволява сключването на застрахователни договори в страната, освен ако ЗПКФНУЗН не разреши извършването им чрез клон и в чужбина.

Разрешение за извършване на застрахователна и/или презастрахователна дейност от акционерно дружество

Чл. 3. (1) Акционерно дружество, което иска да му бъде издадено разрешение за извършване на застрахователна и/или презастрахователна дейност подава писмено заявление, в което посочва:

1. фирмата, седалището и адреса за кореспонденция;

2. предмета на дейност и видовете застраховки, които дружеството ще предлага.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. уставът, приет на учредителното събрание;

2. списък на акционерите, съдържащ данни за тях (име, ЕГН, постоянен и настоящ адрес - за физическите лица; фирма, правно-организационна форма, седалище, номер на фирмено дело, адрес на управление и код по БУЛСТАТ - за юридическите лица) и за размера на участието им в капитала на дружеството;

3. доказателствата по чл. 9, ал. 4 от Закона за застраховането за лицата, записали 5 или повече на сто от капитала на акционерното дружество;

4. декларациите от акционерите относно обстоятелствата по чл. 9, ал. 9, чл. 26, т. 9 и 10 и чл. 30, т. 3 от ЗЗ;

5. удостоверения за установените и платените данъчни задължения за последните 3 години от акционерите, записали 1 и повече на сто от капитала;

6. документи по чл. 19, удостоверяващи изпълнението на изискванията на чл. 10 от ЗЗ;

7. прогноза за дейността за първите 3 години и методиката за нея, която съдържа:

а) очакван приход от премии по видове застраховки;

б) очаквани плащания във връзка с риска, а по застраховки "Живот" – очаквани плащания за събития и откупи;

в) очаквани разходи за извършване на застрахователните операции;

г) предвиджани организационни разходи за дейността;

д) очакван размер на средствата по специалните фондове и резерви;

8. програма за презастраховане за първите 3 години;

9. програма за първите 3 години с план за инвестиране на застрахователните резерви и собствените средства;

10. общите условия по застраховките, изготвени в съответствие с изискванията на чл. 22, ал. 2, т. 1;

11. тарифите, застрахователно-техническите планове по тях и техническите основи за калкулация на премийните ставки и застрахователните резерви в съответствие с изискванията на чл. 22, ал. 2, т. 2 и 3;

12. удостоверение за изпълнението на изискванията на чл. 8, ал. 4 от 33, издадено от българска или чуждестранна банка, получила разрешение от Българската народна банка за извършване на банкова дейност;

13. квитанция за платена такса за разглеждане на документи.

(3) В двумесечен срок от подаването на заявлението заедно с приложенията по ал. 2 ЗПКФНУЗН изготвя мотивирано предложение до КФН за издаване или отказ от издаване на разрешение.

Разрешение за извършване на застрахователна дейност от взаимозастрахователна кооперация

Чл. 4. (1) Взаимозастрахователна кооперация, която иска да ѝ бъде издадено разрешение за извършване на застрахователна дейност, подава заявление, което съдържа:

1. наименованието, седалището и адреса за кореспонденция на заявителя;
2. предмета на дейност и видовете застраховки, които кооперацията ще предлага.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. нотариално заверени преписи от решението на учредителното събрание и от устава на кооперацията, приет на учредителното събрание, съобразени с изискванията на чл. 14 от 33;

2. списък на член-кооператорите, съдържащ име, ЕГН, постоянен и настоящ адрес за всеки от тях, заедно с декларации от член-кооператорите относно обстоятелствата по чл. 12, ал. 5 от 33;

3. документи по чл. 19, удостоверяващи изпълнението на изискванията на чл. 13 от 33;

4. планът за работа на кооперацията за първата година, който съдържа:

- а) очаквани приходи от премии по видове застраховки;
- б) очаквани плащания за събития и откупи;
- в) очаквани разноски за извършване на застрахователните операции;
- г) предвиждани организационни разходи;
- д) план за презастраховане, ако такова се предвижда;
- е) инвестиционна политика;

5. удостоверение за изпълнението на изискването на чл. 12, ал. 3, във връзка с чл. 14, ал. 3 от 33, издадено от българска или чуждестранна банка, получила разрешение от Българската народна банка за извършване на банкова дейност;

6. общите условия по застраховките в съответствие с изискванията на чл. 22, ал. 2, т.1;

7. тарифите, застрахователно-техническите планове по тях и техническите основи за калкулация на премийните ставки и застрахователните резерви в съответствие с изискванията на чл. 22, ал. 2, т. 2 и 3;

8. квитанция за платена такса за разглеждане на документи.

(3) В двумесечен срок от подаването на заявлението заедно с приложенията по ал. 2 ЗПКФНУЗН изготвя мотивирано предложение до КФН за издаване или отказ за издаване на разрешение.

Разрешение за извършване на дейност от чуждестранен застраховател в страната

Чл. 5. (1) Чуждестранен застраховател, който иска да извършва застраховане, презастраховане или застраховане и презастраховане чрез клон на територията на Република България, подава заявление, което съдържа:

1. наименованието, седалището, адреса на управление на чуждестранния застраховател, фирмен или друг идентификационен номер, имената на лицата, които осъществяват представителството на застрахователя съгласно чуждестранната му регистрация, както и адреса за кореспонденция;

2. наименованието, седалището и адреса на управление на клона, както и адреса за кореспонденция в страната;

3. дейността и видовете застраховки, които клонът ще предлага в страната.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. устав или друг акт за учредяване на чуждестранния застраховател съгласно закона на страната, където е седалището му;

2. списък на акционерите с индивидуализиращи данни за тях, съгласно националното им законодателство;

3. документ от надзорния орган в страната по седалището на застрахователя, удостоверяващ правото му да извършва застраховане и видовете застраховки;

4. удостоверение от надзорния орган в страната по седалището на застрахователя, удостоверяващ обстоятелството, че не съществуват пречки български застраховател да извършва застрахователна дейност в тази страна;

5. документи по чл. 19, удостоверяващи изпълнението на изискванията на чл. 10, ал. 1 и 4 от ЗЗ съответно за управителя на клона и на актюера;

6. финансови отчети за последните 3 години;

7. програми и прогноза по чл. 26, т. 3, 4 и 5 от ЗЗ за дейността на клона;

8. общите условия по застраховките, тарифите, застрахователно-техническите планове по тях и техническите основи за калкулация на премийните ставки и застрахователните резерви в съответствие с изискванията на чл. 22, ал. 2;

9. удостоверение за внасяне на депозита по чл. 8, ал. 2 от ЗЗ, издадено от българска или чуждестранна банка, получила разрешение от Българската народна банка за извършване на банкова дейност;

10. декларация от чуждестранния застраховател за произхода на внесен депозит по чл. 8, ал. 2 от ЗЗ;

11. декларация за липса на просрочени задължения на застрахователя към държавата и общината по седалището му;

12. удостоверения за установените и платените данъчни задължения за последните 3 години от акционерите, притежаващи едно и повече на сто от капитала;

13. квитанция за платена такса за разглеждане на документи.

(3) Когато документите по ал. 2 са на чужд език, те се придружават от превод на български език, извършен от заклет преводач. Официалните документи се легализират.

(4) В двумесечен срок от подаването на заявлението заедно с приложенията по ал. 2 ЗПКФНУЗН изготвя мотивирано предложение до КФН за издаване или отказ за издаване на разрешение.

(5) Когато управителят на клона на чуждестранния застраховател в страната, не е български гражданин, той може да представи карта за постоянно пребиваващ в страната чужденец и след издаването на разрешението за извършване на застрахователна дейност, но не по-късно от три месеца от тази дата.

Допълнително разрешение за извършване на презастрахователна дейност

Чл. 6. (1) Застрахователно акционерно дружество, което иска да извършва и дейност по презастраховане, подава писмено заявление, в което посочва:

1. фирмата и седалището си;
2. предмета на искането.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. нотариално заверено копие от протокола на общото събрание на акционерите с взети решения за:

а) допълване предмета на дейност;

б) увеличаване на капитала до размерите по чл. 8, ал. 2, т. 4 от ЗЗ, когато такава се налага;

в) начина на увеличаване на капитала в съответствие с чл. 8, ал. 3 и 4 от ЗЗ;

2. актуален устав;

3. справка за промените в акционерното участие;

4. писмено доказателство за изцяло внесено увеличение на капитала до размера, определен в чл. 8, ал. 2, т. 4 от ЗЗ към момента на подаване на заявлението за извършване на презастрахователна дейност, по начина и реда, определени в чл. 8, ал. 3 и 4 от ЗЗ;

5. декларации от новоприетите акционери по чл. 9, ал. 9 от ЗЗ, ако има такива;

6. декларации по чл. 30, т. 3 от ЗЗ от акционерите, записали и внесли 0,5 и повече на сто от увеличението на капитала на дружеството

7. декларации от акционерите, участващи в увеличаването на капитала и записали 1 и повече на сто от капитала, че нямат просрочени задължения към държавата и общините, както и декларации по чл. 9, ал. 8 от ЗЗ от същите лица. Лицата, които в резултат на увеличението на капитала придобиват или увеличават акционерното си участие съответно на 5, 25, 34, 50 или 67 на сто, представят и документите по чл. 9, ал. 4 от ЗЗ;

8. удостоверения за установените и платените данъчни задължения за последните 3 години от акционерите, придобили 1 или повече на сто от капитала на дружеството или увеличили дела си в капитала му със същия размер;

9. прогноза за дейността през първите 3 години по активно презастраховане, която съдържа очаквани приходи от премии, очаквани плащания по щети, предвиждани разноски за извършването на дейността, очакван размер на средствата по специалните фондове и резерви, по видове застраховки;

10. актюерска записка за застрахователните резерви, които ще се образуват и разчет за границата на платежоспособност и за размера на собствените средства за първите 3 години;

11. програма за инвестиране на собствените средства и застрахователните резерви за първите 3 години;

12. програма за ретроцедиране на поетите (презастрахованите) рискове за първите три години;

13. квитанция за платена такса за разглеждане на документи.

(3) В двумесечен срок от подаването на заявлението заедно с приложенията по ал. 2 ЗПКФНУЗН изготвя мотивирано предложение до КФН за издаване или отказ за издаване на разрешение.

Лицензия за доброволно здравно осигуряване

Чл. 7. (1) Акционерно дружество, което иска да му бъде издадена лицензия за доброволно здравно осигуряване, подава писмено заявление, в което се посочват фирмата, седалището и адресът за кореспонденция на заявителя, както и предметът на дейност и видовете здравноосигурителни пакети.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. уставът, приет на проведено учредително събрание;

2. списък на акционерите, съдържащ данни за тях: име, ЕГН, постоянен адрес (за физическите лица); фирма, правноорганизационна форма, седалище, фирмено дело, адрес на управление и код по БУЛСТАТ (за юридическите лица); както и данни за размера на участието им в капитала на дружеството;

3. декларациите по чл. 94, ал. 1 от ЗЗО заедно с приложенията по чл. 95, ал. 2 от ЗЗО, подадени от всяко едно от лицата, записали 10 и повече на сто от капитала на дружеството;

4. декларации по чл. 94, ал. 2 от акционерите на дружеството;

5. прогноза за дейността на здравноосигурителното дружество за първите три години – обща и по отделните здравноосигурителни пакети, за които заявителят кандидатства. Прогнозата съдържа данни относно:

а) очаквани приходи от премии;

б) очаквани разходи за заплащане на здравни услуги и стоки, в това число и за възстановяване на разходите за здравно обслужване на осигурени лица;

в) очаквани разходи за извършването на дейността;

г) очакван размер на средствата по фондове и резерви;

6. програма за инвестиране на временно свободните парични средства за първите три години, с посочване на видовете активи, в които ще бъдат инвестирани здравноосигурителните резерви и собствените средства на дружеството, както и размерът на инвестициите по видове активи;

7. описание на здравноосигурителните пакети, съгласно чл. 14, ал. 1 заедно с приложенията по ал. 2, т. 1, 2 и 3 на същия член към всеки от пакетите;

8. образци на здравноосигурителните договори по всеки от пакетите, за които заявителят иска разрешение;

9. документи, установяващи изпълнението на изискванията на чл. 97 от ЗЗО за членовете на органите на управление и за актюера, в съответствие с чл. 20;

10. удостоверение за внесен капитал по чл. 93 от ЗЗО, издадено от българска или чуждестранна банка, получила разрешение от БНБ за извършване на банкова дейност;

11. квитанцията за платена такса за разглеждане на документи.

(3) ЗПКФНУЗН изготвя предложение за издаване или за отказ от издаване на лицензия по реда и в срока по чл. 99, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗО.

(4) Лицензията за извършване на дейност по доброволно здравно осигуряване дава право за предлагане само на изброените в нея здравноосигурителни пакети.

Разрешения за сливане, разделяне или отделяне

Чл. 8. (1) Застрахователите или здравноосигурителните дружества, които искат разрешение за преобразуване чрез сливане, разделяне или отделяне, подават писмено заявление, което съдържа:

1. наименование на:

а) лицата, подлежащи на сливане и на лицето, което ще възникне след сливането;

б) лицето, подлежащо на разделяне и на лицата, които ще възникнат след разделянето или

в) лицето, което ще се преобразува чрез отделяне и лицето (или лицата), което ще се отдели (отделят) и

2. мотиви за искането.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. решението, взето от компетентния орган (компетентните органи) на лицето (лицата), които ще се преобразуват;

2. предвижданите условия за извършване на преобразуването, в това число правопримството в сключените застрахователни или здравноосигурителни договори при разделяне и отделяне;

3. разчет за размера на границата на платежоспособност и собствените средства на преобразуващото се лице (преобразуващите се лица) към момента на вземане на решението за преобразуване;

4. прогноза за размера на границата на платежоспособност и собствените средства на лицето или лицата, които възникват след преобразуването;

5. баланс и отчет за печалбите и загубите на лицето или лицата, подлежащи на преобразуване към края на месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението;

6. разрешение от Комисията за защита на конкуренцията – при преобразуване чрез сливане;

7. приложенията по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 4-11 за всяко акционерно дружество, което възниква след преобразуването;

8. приложенията по чл. 4, ал. 2, т. 1-4 за всяка взаимозастрахователна кооперация, която възниква след преобразуването

9. приложенията по чл. 7, ал. 2, т. 1, 2 и 4-9 за всяко здравноосигурително дружество, което възниква след преобразуването.

10. квитанция за платена такса за разглеждане на документи.

(3) В двумесечен срок от подаването на заявлението заедно с приложенията по ал. 2 ЗПКФНУЗН изготвя мотивирано предложение до КФН за издаване или отказ от издаване на разрешение.

Придобиване на акционерно участие по чл. 9, ал. 3 от Закона за застраховането

Чл. 9. (1) Срокът на предизвестие за придобиване на акционерно участие по чл. 9, ал. 3 от ЗЗ в застрахователно акционерно дружество тече от представянето на доказателствата по чл. 9, ал. 4 от ЗЗ в КФН.

(2) Доказателствата по чл. 9, ал. 4, т. 7 от ЗЗ задължително включват диплома за завършено образование на физическото лице или на ръководните служители на юридическото лице, което иска да придобие акционерно участие. Към дипломата може да се представят и други документи: за допълнителна квалификация, за стаж, сертификати и разрешения от държавни органи за осъществяване на ръководна и друга дейност във финансови институции и др.

(3) Удостоверение за платени данъци или за липса на данъчни задължения от орган по място на стопанска дейност се представят от лица, които имат седалище извън Република България и осъществяват стопанска дейност в нея.

(4) Референцията по чл. 9, ал. 4, т. 9 от ЗЗ се представя за лица, които подлежат на:

1. банков надзор по Закона за банките или на сходен надзор по местожителството или седалището си;

2. финансов надзор, сходен на надзора, осъществяван по ЗКФН, в страната по местожителството или по седалището си.

(5) Лице по чл. 9, ал. 3 от ЗЗ, което не осъществява стопанска дейност в Република България, не подлежи на финансов надзор по условията на ал. 4 или не е било длъжно да съставя одитирани финансови отчети по чл. 9, ал. 4, т. 10 от ЗЗ, удостоверява тези обстоятелства с декларация.

(6) Лица по чл. 9, ал. 3 от ЗЗ, които са поднадзорни на КФН не представят референцията по чл. 9, ал. 4, т. 9 от ЗЗ. За тези лица съответните проверки се извършват служебно.

Разрешение за извършване на дейност като застрахователен брокер

Чл. 10. Лице, което иска да извършва дейност като застрахователен брокер подава заявление при условията и по реда на Глава V от ЗЗ и Наредбата за застрахователния брокер и застрахователния агент, приета с Постановление № 230 на Министерския съвет от 1999 г. (ДВ, бр. 111 от 1999 г.).

Разрешение за вливане на застраховател и здравноосигурително дружество

Чл. 11. (1) За издаване на разрешение за вливане на застрахователи или здравноосигурителни дружества се подава заявление от приемащото и от вливащото се лице, което съдържа:

1. наименованието на лицата;
2. предмета на искането с посочване на причините за преобразуването чрез вливане.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат приложенията по чл. 8, ал. 2 т. 1-6 и 10:

(3) ЗПКФНУЗН разглежда заявлението за вливане и се произнася с решение в двумесечен срок от подаването му.

Разрешение за извършване на дейност от български застраховател или здравноосигурително дружество чрез клон в чужбина

Чл. 12. (1) Български застраховател или здравноосигурително дружество, които искат да получат разрешение да открият клон в чужбина, подават заявление в КФН, което съдържа:

1. наименованието на страната, където застрахователят или здравноосигурителното дружество възнамеряват да открият клон, населеното място, където се предвижда установяване на седалището на клона и адреса на управлението, ако е уточнен;

2. името на лицето, което е определено да управлява клона и да представлява застрахователя или здравноосигурителното дружество по седалището на клона;

3. видовете застраховки, съответно здравноосигурителните пакети, по които застрахователят или здравноосигурителното дружество възнамерява да осъществява дейност в чужбина.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. заверен препис от решенията на компетентния орган на застрахователя или здравноосигурителното дружество за:

а. откриване на клона в съответната страна, неговото седалище и предмет на дейност;

б. определяне на лицето по ал. 1, т. 2 и обема на неговите правомощия, включително евентуалните ограничения на представителната власт;

2. прогнози и програми за първите три години от дейността на клона по чл. 3, ал. 2, т. 7, 8 и 9 съответно по чл. 7, ал. 2, т. 5 и 6;

3. документите по чл. 19, удостоверяващи изискванията по чл. 10, ал. 2 от ЗЗ без изискването по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗЗ за лицето, което ще управлява и представлява клона;

4. документ за изискванията, които надзорното законодателство по седалището на клона поставя за неговото учредяване и функциониране.

(3) ЗПКФНУЗН се произнася в едномесечен срок от подаване на заявлението, заедно с всички приложения по ал. 2.

(4) ЗПКФНУЗН може да откаже издаването на разрешение, когато:

1. откриването на клона ще наложи трайното (за срок по-голям от една година) депозирание в чужбина на собствени средства в такъв размер, който след като бъде приспаднал от общия размер на собствените средства, ще доведе до недостиг за покритие на границата на платежоспособност на застрахователя или здравноосигурителното дружество;

2. застрахователят или здравноосигурителното дружество възнамеряват да извършват дейност в чужбина по видове застраховки или здравноосигурителни пакети, за които нямат разрешение;

3. съществуващото законодателство в страната по седалището на клона или практиката по неговото прилагане ще възпрепятстват надзора на застрахователя или здравноосигурителното дружество от КФН и ЗПКФНУЗН.

Допълнително разрешение за извършване на дейност по нов вид застраховка

Чл. 13. (1) Застраховател, който иска да извършва нов вид застраховка, за която няма разрешение подава заявление, с приложенията:

1. по чл. 3, ал. 2, т. 7, 9, 10, 11 и 13 за застрахователно акционерно дружество;

2. по чл. 4, ал. 2, т. 4, 6, 7 и 8, за взаимозастрахователна кооперация и

3. по т. 1 за чуждестранен застраховател заедно с удостоверение по чл. 5, ал. 2, т. 3 за вида застраховка, за който се иска разрешение.

(2) ЗПКФНУЗН разглежда искането за допълнително разрешение и се произнася с решение в едномесечен срок от подаването му.

Разрешение за предлагане на нов здравноосигурителен пакет

Чл. 14. (1) Здравноосигурително дружество, което иска да предлага нов здравноосигурителен пакет, за който няма разрешение, подава заявление, което съдържа описание на здравноосигурителния пакет. В описанието се дава информация за формата на извършване на доброволно здравно осигуряване по пакета, съгласно чл. 87 от ЗЗО и за основните здравни услуги и стоки, включени в пакета.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. общите условия в съответствие с изискванията на чл. 88, ал. 3 от ЗЗО;

2. тарифите, които посочват ясно и недвусмислено:

а) техническите основи за изчисляване на премията;

б) критериите за диференциране на премията, като пол, възраст и др.;

в) прилаганите отстъпки и завишения на премията;

3. техническият план, който съдържа аналитично представяне на следните елементи на премията:

а) нето-премия с отделно посочване на добавката за сигурност;

б) преки аквизиционни разходи с отделно посочване на размера на комисионата;

в) косвени аквизиционни разходи с отделно посочване на размера на разходите за реклама;

г) административни разходи с отделно посочване на разходите за инкасови комисиони;

д) разходи за уреждане на претенции и

е) разходи за данъци, такси, отчисления във фондове и други, които здравноосигурителното дружество предвижда и

4. квитанция за платена такса за разглеждане на документи.

(3) Здравноосигурително дружество, което иска одобрение на изменение в здравноосигурителни пакети, за чието предлагане има разрешение, подава заявление, към което прилага:

1. информация за промените, които възнамерява да внесе в общите условия, тарифата или техническия план и

2. пълен текст на съответния документ с отразените изменения, заверен от лицето, представляващо дружеството.

(4) ЗПКФНУЗН се произнася в едномесечен срок от подаване на заявлението по ал. 1, съответно ал. 3. Той може да поиска становище от министъра на здравеопазването по съдържанието и изпълнимостта на предлаганите нови, съответно на изменените здравноосигурителни пакети.

Разрешение за прехвърляне на застрахователен портфейл

Чл. 15. (1) Заявлението за издаване на разрешение за прехвърляне на застрахователен портфейл се подава от приемащия и от прехвърлящия застраховател и съдържа:

1. фирмите на застрахователите;

2. предмета на искането с посочване на причините за прехвърлянето.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат следните документи:

1. договор за прехвърляне на застрахователния портфейл, сключен при условията на чл. 295 от Търговския закон;

2. протоколи за решенията на компетентните органи на застрахователите за прехвърляне, съответно за приемане, на застрахователния портфейл;

3. разчет за размера на границата на платежоспособност и собствените средства на прехвърлящия и на приемащия застраховател към момента на вземане на решението за прехвърляне на застрахователните договори;

4. прогноза за размера на границата на платежоспособност и собствените средства на приемащия застраховател след прехвърлянето на застрахователните договори;

5. баланс и отчет за печалбите и загубите на прехвърлящия и приемащия застраховател към края на месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението;

6. данни за прехвърляните застрахователни договори, посочени общо и по видове застраховки, както следва:

а. номер на полица, застраховано лице, срок на действие на полицата, застрахователна сума, застрахователна премия;

б. списък на лицата, предявили претенции за обезщетения, в това число по съдебен ред и списък на претенциите, погасени по давност;

в. очакваните плащания по събития и откупи;

г. общ размер на събраната премия, на изплатените претенции и на предявените претенции за плащане по съответния вид застраховка;

д. справка за застрахователно-техническите резерви (общо и по видове резерви) за съответния вид застраховка и общо за прехвърляните застрахователни договори;

е. копие от презастрахователните договори заедно с анексите към тях, имащи отношение към прехвърляните договори;

ж. прогноза за очакваните плащания по чл. 58, ал. 3 от ЗЗ ;

7. справка за застрахователните договори, които не се прехвърлят от прехвърлящия застраховател, ако има такива, с посочване на броя полици по видовете застраховки;

8. актюерска оценка на прехвърляните застрахователни договори по методите, възприети от приемащия застраховател и становище по оценката от прехвърлящия застраховател;

9. оценка на приемащия застраховател относно презастрахователните договори по т. 6, буква "е" и възможности за тяхното поддържане, респективно прекратяване;

10. разходите на прехвърлящия и на приемащия застраховател по прехвърлянето на застрахователните договори.

(3) ЗПКФНУЗН разглежда заявлението и се произнася с решение в едномесечен срок от подаването му.

(4) Прехвърлящият и приемащият застраховател уведомяват застрахованите лица за прехвърлянето и неговите условия и уведомяват ЗПКФНУЗН за предприетите действия не по-късно от 20 дни след издаване на разрешението по ал. 3. В случай, че начинът на уведомяване не се съдържа в общите условия, при които застраховките са били сключени, застрахованите лица се уведомяват в писмена форма на адреса, който са посочили в сключената застрахователна полица и с три публикации в два централни ежедневника.

(5) В срок от 90 дни от уведомяването по ал. 4 на застрахованите лица приемащият застраховател представя справка за лицата, които са упражнили правото си по чл. 58, ал. 2 от ЗЗ.

Разрешение за прехвърляне на здравноосигурителни договори

Чл. 16. (1) Заявлението за издаване на разрешение за прехвърляне на здравноосигурителни договори се подава от приемащото и от прехвърлящото здравноосигурително дружество и съдържа:

1. фирмите на здравноосигурителните дружества;

2. предмета на искането с посочване на причините за прехвърлянето.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат следните документи:

1. договор за прехвърляне на здравноосигурителните договори, сключен при условията на чл. 295 от Търговския закон;

2. протоколи за решенията на компетентните органи на здравноосигурителните дружества за прехвърляне, съответно за приемане на здравноосигурителни договори;

3. разчет за размера на границата на платежоспособност и собствените средства на прехвърлящото и на приемащото здравноосигурително дружество към момента на вземане на решението за прехвърляне на здравноосигурителните договори;

4. прогноза за размера на границата на платежоспособност и собствените средства на приемащото здравноосигурително дружество след прехвърлянето на здравноосигурителните договори;

5. баланс и отчет за приходите и разходите на прехвърлящото и приемащото здравноосигурително дружество към края на месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението;

6. данни за прехвърляните здравноосигурителните договори, посочени общо и по здравноосигурителни пакети, както следва:

а. номер на договора, осигурено лице, осигуряващо лице (когато то е различно от осигурения), срок на действие на договора, здравноосигурителна премия, лимит на

разходите, които подлежат на възстановяване или обем на здравните услуги и стоки, чието предоставяне е осигурено;

б. списък на лицата, предявили претенции за възстановяване на разходи или за заплащане на здравни услуги или стоки, в това число претенции, предявени по съдебен ред и претенции, погасени по давност;

в. очакваните плащания за подлежащи на възстановяване разходи или за предоставени здравни услуги или стоки;

г. общ размер на премийния приход, съответно на получените премии, на извършените плащания и на предявените претенции за плащане;

д. справка за здравноосигурителните-технически резерви (общо и по видове резерви) за съответния здравноосигурителен пакет и общо за прехвърляните здравноосигурителни договори;

7. справка за здравноосигурителните договори, които не се прехвърлят от прехвърлящото здравноосигурително дружество, ако има такива, с посочване на броя договори по здравноосигурителни пакети, извършените плащания за възстановяване на разходи или за предоставени здравни услуги или стоки, предявените претенции и образуваните здравноосигурителни резерви;

8. актюерска оценка на прехвърляните здравноосигурителни договори по методите, възприети от приемащото дружество и становище по оценката от прехвърлящото дружество;

9. разходи по прехвърлянето на здравноосигурителни договори за прехвърлящото и за приемащото здравноосигурително дружество;

10. списък на осигурените лица, уведомени от прехвърлящото и/или приемащото дружество за прехвърлянето и неговите условия;

11. списък на осигурените лица, дали изрично писмено съгласие за прехвърляне на здравноосигурителния договор, по който са страна, с посочване на номера на сключения договор и вида здравноосигурителен пакет.

(3) ЗПКФНУЗН разглежда заявлението и се произнася с решение в едномесечен срок от подаването му.

(4) Прехвърлящото дружество се освобождава от отговорност само с изричното съгласие на осигуреното лице, в противен случай прехвърлящото и приемащото дружество отговарят солидарно.

Разрешение за инвестиране на собствени средства по чл. 53, ал. 2 от Закона за застраховането и по чл. 90е, ал. 2 от Закона за здравното осигуряване

Чл. 17. (1) Застраховател или здравноосигурително дружество, които искат разрешение за инвестиране на собствени средства в дялове и акции на друго търговско дружество, когато тези инвестиции надвишават 10 на сто от размера на собствените им средства, подават писмено заявление.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. декларация по образец, утвърден със заповед на ЗПКФНУЗН;

2. удостоверение за актуална съдебна регистрация на търговското дружество, в което се инвестира;

3. доклад за дейността през последните три години и годишните финансови отчети за последните три години на търговското дружество, в което се инвестира;

4. писмени доказателства за начина на придобиване на акциите или дяловете от търговското дружество, в което се инвестира /протоколи за взети решения на управителните органи, устав, договори и други/.

(3) Издаването на разрешение може да се откаже, когато размерът на собствените средства на застрахователя или здравноосигурителното дружество, намалени с всички инвестиции в дялове и акции на други търговски дружества, включително инвестицията, за която се иска разрешение, не са достатъчни да покрият границата на платежоспособност. Собствените средства и границата на платежоспособност могат да бъдат изчислени и към края на месеца, предхождащ подаването на заявлението.

(4) ЗПКФНУЗН се произнася в двуседмичен срок от подаване на заявлението по ал. 1 и документите по ал. 2, приложени към него.

(5) ЗПКФНУЗН може да издаде разрешението при условие инвестицията да се извърши в определен срок. В този случай след изтичане на срока разрешението се обезсилва, ако инвестицията не е извършена.

Разрешение за инвестиране на собствени средства, застрахователни и здравноосигурителни резерви в чужбина

Чл. 18. (1) Застраховател или здравноосигурително дружество, които искат да получат разрешение за инвестиране на собствени средства и/или застрахователни, съответно здравноосигурителни резерви, в чужбина по реда на чл. 54 от ЗЗ или чл. 90ж от ЗЗО, подават заявление, в което се посочва:

1. общата сума на планираната инвестиция, като отделно се посочва сумата, която ще съответства на активите за покритие на застрахователните, съответно здравноосигурителните резерви;

2. конкретното описание на активите, в които застрахователят или здравноосигурителното дружество възнамерява да инвестира в чужбина, с посочване на:

а. вида на активите;

б. валутата, в която са деноминирани;

в. банката, където ще се депозират средствата и кредитния ѝ рейтинг - ако активите са банкови депозити;

г. емитента на актива и кредитния му рейтинг - ако активите са ценни книжа;

д. пазарите, на които се търгуват съответните активи;

3. лимитите на относителния дял на отделните активи в общата инвестирана сума;

4. очакваната доходност от инвестицията в чужбина.

(2) Издаването на разрешение може да се откаже, ако инвестицията не осигурява сигурност и ликвидност, каквито се реализират на българския пазар от същите или аналогични активи и тяхното придобиване не представлява пречка за застрахователя или здравноосигурителното дружество.

(3) ЗПКФНУЗН се произнася в двуседмичен срок от подаването на заявлението по ал.1.

Одобряване на лица по чл. 10 и чл. 13 от ЗЗ

Чл. 19. (1) Физическите лица, които искат одобрение по реда на чл. 10, ал.6 и чл. 13, ал. 5 от ЗЗ, подават писмено заявление, което съдържа:

1. името и ЕГН, а ако лицето е чужденец личен номер на чужденец или номер на задграничен паспорт;

2. длъжността, за която одобрението се иска.

(2) В зависимост от длъжността, за която се иска одобрението, към заявлението се прилагат следните доказателства:

1. за местожителство или постоянно пребиваване в страната – лична карта, а ако лицето е чужденец – карта на постоянно пребиваващ в страната чужденец;

2. за висше образование – диплома за завършено висше образование. За лицата по чл. 10, ал. 1 от ЗЗ дипломата трябва да удостоверява образователна степен не по ниска от “магистър” , а за актюер - завършено висше образование по математика, информатика, икономика или по актюерски науки;

3. за професионален опит в застраховането – трудова или осигурителна книжка, препис от съдебно решение или нотариално заверено копие от договор, уреждащ гражданското правоотношение и/или други документи, удостоверяващи наличието на тригодишен, съответно петгодишен (за лицата по чл. 10, ал. 1 от ЗЗ) стаж:

а. в застраховането – във и за застрахователно предприятие и/или в застрахователен брокер – без лицата, натоварени с функции по обикновената административно-стопанска поддръжка на предприятието; в държавния застрахователен надзор;

б. на ръководна длъжност в банка или друга финансова институция като: здравноосигурително дружество, пенсионноосигурително дружество, дружество за допълнително социално осигуряване за безработица и професионална квалификация и други или

в. като преподавател или научен работник по икономика или право;

4. за обстоятелството по чл. 10, ал.1 т. 4 и по чл. 13, ал. 1 т. 4 от ЗЗ– свидетелство за съдимост;

5. за обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 5, 6, 7, 8 и 9 и по чл. 13, ал. 1, т. 5, 6, 7 и 8 от ЗЗ – декларация;

6. нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо застрахователя.

(3) Юридическите лица, които искат одобрение по реда на чл. 10, ал.6 от ЗЗ подават писмено заявление, което съдържа:

1. фирма на юридическото лице, седалището, адреса на управление, номер на фирменото дело и номера по БУЛСТАТ и

2. длъжността, за която одобрението се иска.

(4) Към заявлението по ал. 3 се прилагат:

1. удостоверение за актуално правно състояние на юридическото лице, издадено не по-рано от един месец преди подаване на заявлението;

2. препис от акта на компетентния орган за определяне на упълномощения представител – физическо лице, който ще упражнява правомощията на юридическото лице в управителните или контролните органи на застрахователя – посочват се трите имена и ЕГН или ЛНЧ на лицето;

3. съответните приложения по ал. 2 за упълномощения представител, в зависимост от длъжността, която юридическото лице иска да заеме;

4. декларации по чл. 10, ал. 1, т. 5 и 9 от ЗЗ за юридическото лице.

(5) Наличието на подходяща професионална квалификация в сферата на икономиката и финансите по смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗЗ се преценява от ЗПКФНУЗН въз основа на представените доказателства за завършеното образование, за опита в застраховането, както и въз основа на други документи, с каквито лицето разполага и които:

1. удостоверяват придобиването на допълнителна квалификация на квалификационни курсове, семинари, следдипломно обучение – посочва се мястото и продължителността на придобиване на допълнителната квалификация, ако тя не е видна от представените документи;

2. характеризират подробно длъжностите, заемани от лицето и извършваната от него дейност.

(6) Заявления по ал. 1 или ал. 3 може да се подават и от заинтересования застраховател.

(7) ЗПКФНУЗН се произнася в едномесечен срок от подаване на заявлението по ал. 1 или по ал. 3.

Одобряване на лица по чл. 97 от ЗЗО

Чл. 20. (1) Физическите лица, които искат одобрение по реда на чл. 97, ал. 9 от ЗЗО подават писмено заявление, което съдържа:

1. името и ЕГН, а ако лицето е чужденец - личен номер на чужденец или номер на задграничен паспорт;

2. длъжността, за която одобрението се иска.

(2) В зависимост от длъжността, за която одобрението се иска, към заявлението лицето прилага следните доказателства:

1. за висше образование – диплома за завършено висше образование. За актюера дипломата трябва да удостоверява завършено висше образование по математика, информатика, икономика или по актюерски науки;

2. за обстоятелството по чл. 97, ал. 2, т. 2 от ЗЗО – свидетелство за съдимост;

3. за обстоятелствата по чл. 97, ал. 2, т. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 и 10 от ЗЗО – декларация;

4. за постоянен адрес или разрешение за продължително пребиваване в страната – лична карта, а ако лицето е чужденец - карта на постоянно пребиваващ в страната чужденец или карта на продължително пребиваващ в страната чужденец;

5. за професионален опит в сферата на застраховането и осигуряването – трудова или осигурителна книжка, препис от съдебно решение или нотариално заверено копие от договор, уреждащ гражданското правоотношение и/или други документи, удостоверяващи наличието на не по-малко от двегодишен стаж:

а. в управлението на здравеопазването – като изпълнителни директори, прокуристи или членове на управителни или контролни органи (съгласно юридическата форма) на лечебни заведения, които са търговски дружества или кооперации или като еднолични органи или членове на колективни органи на управление съгласно устройствените актове на лечебните заведения, които не са търговци;

б. в здравното осигуряване – в здравноосигурително дружество или в Националната здравноосигурителна каса или в Районните здравноосигурителни каси – без лицата, натоварени с функции по обикновената административно-стопанска и функционална поддръжка на търговското предприятие или структурите на Националната здравноосигурителна каса;

в. в застраховането – в застрахователно предприятие и/или в застрахователен брокер – без лицата, натоварени с функции по обикновената административно-стопанска поддръжка на предприятието;

г. в пенсионното осигуряване – в пенсионноосигурително дружество – без лицата, натоварени с функции по обикновената административно-стопанска поддръжка на предприятието;

д. на ръководна или експертна длъжност в държавното управление или надзор на здравеопазването или

е. на ръководна или експертна длъжност в държавния надзор на здравното осигуряване, застраховането или пенсионното осигуряване;

6. нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо здравноосигурителното дружество.

(3) Юридическите лица, които искат одобрение по чл. 97, ал. 9 от ЗЗО подават писмено заявление, което съдържа:

1. фирма на юридическото лице, седалището, адреса на управление, номера на фирменото дело, номера по БУЛСТАТ и

2. длъжността, за която одобрението се иска.

(4) Към заявлението по ал. 3 се прилагат

1. удостоверение за актуално правно състояние на юридическото лице, издадено не по-рано от един месец преди подаване на заявлението;

2. препис от акта на компетентния орган на юридическото лице за определяне на упълномощения представител – физическо лице, който ще упражнява правомощията на юридическото лице в управителните или контролните органи на здравноосигурителното дружество – посочват се трите имена и ЕГН или ЛНЧ на лицето;

3. декларациите относно обстоятелствата по чл. 97, ал. 2, т. 3, 4, 7, 8, 9 и 10 във връзка с ал. 6 от ЗЗО спрямо юридическото лице и

4. съответните приложения по ал. 2 за упълномощения представител-физическо лице, в зависимост от длъжността, която юридическото лице иска да заеме.

(5) Заявленията по ал. 1 или по ал. 3 може да се подават и от заинтересованото здравноосигурително дружество.

(6) ЗПКФНУЗН се произнася в едномесечен срок от подаване на заявлението по ал. 1 или по ал. 3.

Утвърждаване на регистриран одитор по чл. 66, ал. 1 от ЗЗ

Чл. 21. (1) ЗПКФНУЗН утвърждава регистрираните одитори по чл. 66, ал. 1 от ЗЗ и ги включва в нарочен списък.

(2) В списъка по ал. 1 се включват регистрирани одитори, които са правоспособни дипломирани експерт-счетоводители или специализирани одиторски предприятия, вписани в специалния регистър към Института на дипломираните експерт-счетоводители, съгласно Закона за независимия финансов одит, за които е налице поне едно от следните обстоятелства:

1. професионален опит в областта на застраховането – заверявали са отчети на застрахователни предприятия или са работили като счетоводители, ревизори или на длъжност в управителните или контролни органи на застраховател;

2. научен или преподавателски опит или

3. опит в одитирането на банки и/или други финансови институции.

(3) Регистриран одитор, който иска да бъде включен в списъка по ал. 1 подава заявление, към което прилага:

1. заверени копия от документи, удостоверяващи неговата правоспособност и вписване в регистъра към Института на дипломираните експерт-счетоводители;

2. писмени доказателства, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 2, т. 1, 2 или 3 и

3. квитанция за платена такса за разглеждане на документи.

(4) Актуалният списък се води в регистрите на КФН и се публикува и поддържа на страницата на КФН в Интернет.

(5) ЗПКФНУЗН може да изключи дипломиран експерт-счетоводител или специализирано одиторско предприятие от списъка по ал. 1 ако те бъдат лишени от правоспособност по реда на глава IX от Закона за независимия финансов одит или при неизпълнение на задълженията по чл. 66, ал. 3 или 4 от ЗЗ.

Одобряване на общи условия, тарифи и застрахователно-технически планове по растрahовки

Чл. 22. (1) Застраховател, който иска одобряване на общи условия, тарифи и застрахователно-технически планове по застраховки по чл. 16, ал. 1, т.10 от ЗКФН, подава заявление.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. Общите условия, които ясно и недвусмислено определят:

а) покритите рискове и изключенията от покритие;
б) условията за плащане на премиите от страна на застрахования и последиците от неплащане или от неточно плащане;

в) задълженията на застрахователя, срока за плащане и начина за определяне размера на плащанията;

г) обстоятелствата, свързани с промени в застрахователното правоотношение (прекратяване, откупуване, промяна, замяна на застраховката и др.);

д) условията и размера на предварителните плащания или заеми по застраховки "Живот" и откупуването им;

е) условията и размера на участието на застрахованите в положителния резултат от развитието на риска, ако такова се предвижда;

2. тарифите, които посочват ясно и недвусмислено:

а) техническите основи за изчисляване на премията;
б) критериите за диференциране на премията като напр.: пол, възраст, вид на имущество и др.;

в) прилаганите отстъпки и завишения на премията;

г) разбивка на премията по отделните видове застраховки, когато се покриват рискове от различни видове застраховки;

д) при застраховки "Живот": методът за изчисляване на премиите с посочване на използваната статистика, прилаганата техническа лихва и таблиците за смъртност, които отразяват националния опит и/или поведението на застрахователната съвкупност;

3. застрахователно-техническият план, който съдържа аналитично представяне на следните елементи на премията:

а) нето-премия с отделно посочване на добавката за сигурност;

б) преки аквизиционни разходи с отделно посочване на размера на комисионата;

в) косвени аквизиционни разходи с отделно посочване на размера на разходите за реклама;

г) административни разходи с отделно посочване на разходите за инкасови комисиони;

д) разходи за уреждане на претенции и

е) разходи за данъци, такси, отчисления във фондове и други, които застрахователят предвижда.

(3) Застраховател, който иска одобрение на изменения в одобрени общи условия, тарифа или застрахователно-технически план по чл. 16, ал. 1, т.10 от ЗКФН, подава заявление, към което прилага:

1. промените, които възнамерява да внесе в общите условия, тарифата или застрахователно-техническият план и

2. пълен текст на съответния документ с отразените изменения, заверен от лицето, представляващо застрахователя.

(4) ЗПКФНУЗН се произнася в едномесечен срок от подаване на заявлението по ал. 1, съответно по ал. 3

Издаване на одобрения по Наредбата за реда и методиката за образуване на застрахователните и здравноосигурителните резерви

Чл. 23. (1) Застраховател или здравноосигурително дружество, които искат одобрение на метод за образуване на технически резерви по чл. 3, ал. 1 от Наредбата за реда и методиката за образуване на застрахователните и здравно-осигурителните резерви (НРМОЗЗР, приета с ПМС № 13 от 24.01.2003 г. обн. ДВ, бр. 10 от 2003 г.) или одобрение за промяна на възприетия метод за образуване на технически резерви по чл. 3, ал. 2 от НРМОЗЗР, подават заявление, което съдържа:

1. описание на метода за изчисляване на резерва, използваните базисни параметри и формули;

2. сравнителен анализ на размера на резерва, определен по всеки отделен метод, регламентиран с наредбата и обосновка за избор на предложения метод;

3. коментар относно сигурността на използваните данни, отклоненията и възможността за допускане на грешки;

4. обяснение за причините, наложили избора съответно промяната на метода.

(2) Застраховател или здравноосигурително дружество, които искат одобрение на други резерви по смисъла на 51, ал. 3, т. 7 от 33, съответно по чл. 90в, ал. 3, т. 4 от ЗЗО, подават документите по чл. 4, ал. 5 от НРМОЗЗР.

(3) Застраховател или здравноосигурително дружество, които искат одобрение за освобождаване на запасен фонд по чл. 8, ал. 6 от НРМОЗЗР, подават заявление, което съдържа:

1. анализ на отклоненията от средната нетна квота на щетимост на застраховката или здравноосигурителния пакет с отрицателен резултат и на застраховката или здравноосигурителния пакет, от запасния фонд на които ще се покрие този отрицателен резултат, изследвани за период не по-кратък от 5 години. За застрахователи или здравноосигурителни дружества, осъществяващи дейност за период по-кратък от 5 години, информацията по предходното изречение е за периода, в който са развивали дейност;

2. размер на резултата за образуване на запасен фонд, определен съгласно Приложение № 1 към чл. 8, ал. 2 от НРМОЗЗР за последните пет финансови години за застраховката или здравноосигурителния пакет, от запасния фонд, по които ще се освобождават средства.

(4) Застраховател или здравноосигурително дружество, които искат одобрение за дисконтиране на резерва за предстоящи плащания по чл. 9, ал. 3 от НРМОЗЗР, подават заявление, в което се посочват:

1. случаите, в които ще се дисконтира резерва и очаквания срок за изплащане на всяка една претенция;

2. използваните критерии за определяне периода, необходим за изплащане на претенциите;

3. размера на резерва преди и след дисконтирането;

4. реализирана средна годишна доходност от инвестиции на активите за покритие на техническите резерви за последните пет години;

5. използван процент на дисконтиране.

(5) Застраховател или здравноосигурително дружество, които искат одобрение да не образуват резерв за възникнали, но непредавени претенции по даден вид застраховка или

здравноосигурителен пакет съгласно чл. 11, ал. 3 от НРМОЗЗР, подават мотивирано искане, към което прилагат:

1. справка за прогнозния размер на непредявените претенции по събития, възникнали преди края на отчетната година;

2. справка за прогнозния размер на възобновените претенции по съответния вид застраховка или здравноосигурителен пакет;

(6) Прогнозният размер по ал. 5, т. 1 и т. 2 се определя на база данни от минали години по съответния вид застраховка или здравноосигурителен пакет и при използване методите по Приложение № 3 и № 4 към НРМОЗЗР.

(7) Застраховател, който иска одобрение да използва образувания резерв за бъдещо участие в дохода за попълване недостига на доход от инвестиции на математическия резерв или капитализираната стойност на пенсиите за покриване на техническата лихва по реда на чл. 18, ал. 3 от НРМОЗЗР, подава заявление, към което прилага:

1. справка за размера на образувания резерв за бъдещо участие в дохода към края на последните пет финансови години;

2. начин на изразходване на средствата от резерва за последните пет финансови години;

3. размер на реализираната доходност от инвестиране на математическия резерв или капитализираната стойност на пенсиите за текущата година.

(8) ЗПКФНУЗН се произнася по заявленията по ал. 1-5 и ал. 7 в едномесечен срок от подаване на всички изискуеми документи.

(9) Одобрение може да бъде отказано в следните случаи:

1. по ал. 1 – ако размерът на резерва, определен по предлагания метод, не е достатъчен за изпълнение на задълженията по застрахователните или здравноосигурителните договори, или когато при прилагането на този метод отклоненията и възможността за допускане на грешки са относително по-високи отколкото при другите методи.

2. по ал. 3 – ако е налице отрицателен резултат за образуване на запасен фонд, определен съгласно Приложение 1 към чл. 8, ал. 2 от НРМОЗЗР поне за една финансова година от последните пет за застраховката или здравноосигурителния пакет от запасният фонд, по които ще се освобождават средства.

3. по ал. 4 – ако не са изпълнени изискванията на чл. 9, ал. 3 от НРМОЗЗР.

4. по ал. 5 – ако прогнозният размер по ал. 5, т. 1 и т. 2 е над едно на сто от размера на предявените претенции или над едно на сто от размера на премиите по съответния вид застраховка или здравноосигурителен пакет за периода, за който се очаква да са възникнали събития, които не са били обявени.

Одобряване на план за ликвидация и на последващи промени в него

Чл. 24. (1) Застраховател или здравноосигурително дружество, които искат одобрение на план за ликвидация по чл. 61, ал. 4 от ЗЗ или по чл. 99з, ал. 3 от ЗЗО, подават заявление, което съдържа:

1. изложение на причините и правното основание за вземане на решение за ликвидация от компетентния орган на лицето;

2. искане на разрешение за прехвърляне на съществуващите застрахователни или здравноосигурителни договори;

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. протокол за взетите от общото събрание на лицето по ал. 1 решения относно:

а) прекратяване на застрахователя или здравноосигурителното дружество;

- б) прехвърляне на застрахователните или здравноосигурителните договори;
  - в) срока, в който ликвидацията да приключи;
  - д) ликвидатора или ликвидаторите, когато са повече от едно лице;
  - е) възнаграждението на ликвидатора/ликвидаторите;
2. план за ликвидация, който включва:
- а) размер на имуществото – общо и по видове – парични средства, дълготрайни и краткотрайни материални и нематериални активи, финансови активи, вземания;
  - б) размер на задълженията – общо и по видове – към застраховани, съответно към здравноосигурени и към други лица;
  - в) график за погасяване на задълженията;
  - г) план за събиране на вземанията;
  - д) разходи по ликвидацията;
  - е) прогноза за размера на имуществото след удовлетворяване на кредиторите;
  - ж) управленски, организационни, правни, финансови, технически и други действия при осъществяването на плана.
3. заявление от застраховател, съответно от здравноосигурително дружество, които са съгласни да поемат съществуващите застрахователни, съответно здравноосигурителни договори на лицето, подлежащо на ликвидация.
4. приложенията по чл. 15, ал. 2, точки 1, 5, 6, 8 и 9 – при ликвидация на застраховател;
5. приложенията по чл.15, ал. 2, точки 2, 3 и 4 за приемащия застраховател.
6. приложенията по чл.16, ал. 2 точки 1, 5, 6 и 8 - при ликвидация на здравноосигурително дружество и
7. приложенията по чл. 16, ал. 2 точки 2, 3 и 4 за приемащото здравноосигурително дружество.
- (3) За одобрение на изменения в плана за ликвидация, на промяна в срока за ликвидация или на смяната на ликвидатор застрахователят или здравноосигурителното дружество в ликвидация подават заявление, към което се прилагат:
- 1. протокол за взетите от общото събрание решения за исканите изменения и
  - 2. обяснение на причините за предвидените изменения.
- (4) ЗПКФНУЗН се произнася в тридесетдневен срок от подаване на заявлението по ал. 1, съответно по ал.3.

Решение за прекратяване на производство по ликвидация на застраховател в ликвидация или на здравноосигурително дружество в ликвидация

Чл. 25. (1) Решение по чл. 63 от ЗЗ или по чл. 99з, ал. 4 от ЗЗО във връзка с чл. 63 от ЗЗ се взема след представяне на писмено заявление от ликвидатора на застрахователя или здравноосигурителното дружество и след като в КФН са били представени следните документи:

- 1. Документи за уведомяване и защита на кредиторите:
  - а) копие от писмени покани за предявяване на вземанията до известните кредитори;
  - б) копие от покана до кредиторите, обнародвана в Държавен вестник и два централни ежедневника;
  - в) копие от договор с банка, удостоверяващ, че на основание чл. 272, ал. 2 от Търговския закон са разкрити банкови сметки на уведомени, но неявили се да получат вземанията си лица заедно с номерата на банковите сметки и копие от платежен документ за преведени суми по разкритите сметки;

г) копия от документи, удостоверяващи, че на основание чл. 272, ал. 3 от Търговския закон са дадени обезпечения за спорните задължения на застрахователя, съответно на здравноосигурителното дружество.

2. Доказателства за уведомяване на данъчната администрация и Националния осигурителен институт и за изпълнение на задълженията към бюджета:

а) копия от уведомителни писма до данъчната администрация и Националния осигурителен институт за започване и при завършване на производството по ликвидация на застрахователя или здравноосигурителното дружество;

б) копие от акт за констатации и данъчно-облагателен акт за извършена данъчна проверка или от удостоверение за липса на задължения към републиканския бюджет;

в) копие от ревизионен акт за извършена проверка от Националния осигурителен институт или от удостоверение за липса на задължения към бюджета на държавното обществено осигуряване.

3. Документи, предхождащи съставянето на началния баланс при ликвидация, изготвени към датата на съдебното решение за вписване на прекратяването на застрахователя или здравноосигурителното дружество и за откриване на производството по ликвидация:

а) протокол от извършена инвентаризация на активите и пасивите;

б) оценка на активите и пасивите по справедлива стойност, изготвена от лицензиран оценител.

4. Начален баланс при ликвидация.

5. Тримесечни и годишни финансови отчети.

6. Краен ликвидационен баланс.

7. Отчети на ликвидатора съгласно чл. 62, ал. 3 от ЗЗ.

8. Протокол от общо събрание на акционерите или член-кооператорите, съдържащ решения за:

а) разпределение на имуществото и заличаване на застрахователя или здравноосигурителното дружество от търговския регистър, съответно от регистъра на кооперациите или за

б) продължаване на дейността на дружеството или кооперацията с предмет на дейност, различен от застраховането или доброволното здравно осигуряване.

(2) Представянето на документите по ал. 1 става в сроковете, установени от закон или подзаконов нормативен акт. ЗПКФНУЗН се произнася след пълното комплектуване на преписката.

Раздел III

Текущ надзор, оздравителни мерки, предложения за отнемане на разрешения и лицензи

Текущ надзор

Чл. 26. Текущият надзор върху дейността на застрахователите, застрахователните брокери и здравноосигурителните дружества се осъществява от Управление "Застрахователен надзор" чрез извършването на проверки по документи и на място по реда на наредба, приета от КФН на основание чл. 22а, ал. 2 от ЗЗ и чл. 99л, ал. 2 от ЗЗО.

Оздравителни мерки

Чл. 27. (1) При установяване на нарушение по чл. 50, ал. 1 от ЗЗ или по чл. 90б, ал. 1 от ЗЗО ЗПКФНУЗН нарежда на поднадзорното лице да представи план за достигане на границата на платежоспособност.

(2) Когато застраховател, съответно здравноосигурително дружество, представи краткосрочен план за набиране на собствени средства за одобрение по чл. 50 ал. 2 от ЗЗ съответно чл. 90б, ал. 2 от ЗЗО, ЗПКФНУЗН преценява неговата адекватност и изпълнимост и може да даде предписания относно:

1. промени в инвестиционната политика на поднадзорното лице;
2. ограничаване на свободното разполагане с активите;
3. забрана за свободно разполагане със собствени средства;
4. увеличаване на капитала;
5. други мерки за защита на застрахованите и на третите ползвачи или на здравноосигурените лица.

(3) Заедно с одобряването на плана по ал. 2 ЗПКФНУЗН определя и срока за набиране на собствените средства до установения размер на гаранционния капитал.

(4) Когато застраховател или здравноосигурително дружество са образували техническите резерви в нарушение на НРМОЗЗР, ЗПКФНУЗН преизчислява техния размер в съответствие с изискванията на наредбата.

(5) Когато застраховател или здравноосигурително дружество са изчислили границата на платежоспособност или собствените средства в нарушение на Наредбата за собствените средства и границата на платежоспособност на застрахователи и здравноосигурителни дружества (приета с ПМС № 13 от 24.01.2003 г., обн. ДВ, бр. 10 от 2003 г.), ЗПКФНУЗН преизчислява техния размер в съответствие с изискванията на наредбата.

(6) Когато след прилагането на ал. 4 и ал. 5 собствените средства на застрахователя или на здравноосигурителното дружество не покриват границата на платежоспособност или гаранционния капитал, се прилагат съответно ал. 1 или ал. 2 и 3.

Предложение за отнемане на разрешение или лицензия

Чл. 28 (отм. с решение по протокол № 36 от 31.08.2005 г.).

Чл. 29 (отм. с решение по протокол № 36 от 31.08.2005 г.).

Действия след отнемане на издадено разрешение или лицензия

Чл. 30. (1) Застраховател, на когото е отнето разрешението за извършване на застрахователна дейност на основанията по чл. 31, ал. 1 или ал. 2, т. 1-6 от ЗЗ, представя:

1. баланс и отчет за печалбите и загубите към момента на отнемане на разрешението и

2. приложенията по чл. 15, ал. 2, т. 6, букви “а”-“е”.

(2) Здравноосигурително дружество, на което е била отнета лицензията за доброволно здравно осигуряване на основанията по чл. 99б, ал. 1 т. 1-7, 10 или 11 от ЗЗО представя:

1. баланс и отчет за приходите и разходите към момента на отнемане на разрешението и

2. приложенията по чл. 16, ал. 2, т. 6.

Текущ надзор на застрахователи и здравноосигурителни дружества в ликвидация

Чл. 31. (1) Текущият надзор върху застрахователите и здравноосигурителните дружества в ликвидация се осъществява въз основа на периодичните отчети и баланси на ликвидатора, представяни на основание чл. 62 ал. 3 от ЗЗ.

(2) Когато според данните по ал. 1 и въз основа на жалби и сигнали от заинтересувани лица се поражда основателно съмнение, че ликвидаторът нарушава разпоредбите на ЗЗ, които се прилагат за ликвидацията на застрахователите или здравноосигурителните дружества, нарушава одобрения план за ликвидация или по друг начин застрашава интересите на застрахованите или здравноосигурените лица, ЗПКФНУЗН може да разпорежи извършването на проверка в подлежащото на ликвидация лице. В този случай производството се осъществява по реда на наредбата по чл. 26.

Раздел IV

Изисквания към представяните документи и заплащане на такси

Чл. 32. (1) След вземане на решение за издаване на разрешение по чл. 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 13 или 14, на лицензия по чл. 7 или за одобрение по чл. 21 от КФН или от ЗПКФНУЗН, ЗПКФНУЗН уведомява заинтересованото лице и посочва сметката, по която да се преведе дължимата такса за издаване на разрешението, лицензията или одобрението.

(2) Разрешението, лицензията или одобрението се връчват в срок от три работни дни от представяне на платежния документ за заплатената такса.

Чл. 33. (1) Представяните от заявителя документи в оригинал трябва да са парафирани на всяка страница от лицето, представляващо заявителя. Когато заявителят е юридическо лице, на последната страница на документа освен подписа на представителя - физическо лице, следва да бъде положен и печата на юридическото лице.

(2) Документите, представяни като фотокопии следва да бъдат заверени на всяка страница с указанието "Вярно с оригинала", с подписа на лицето, представляващо заявителя и печата на заявителя – юридическо лице, освен в случаите, когато в тези Указания изрично се изисква документите да са нотариално заверени или представени като съдебен препис.

(3) Документите на чужд език се представят заедно с превод на български език, извършен от заклет преводач. Официалните документи следва да са легализирани, съответно – да са удостоверени с апостил съгласно Конвенцията от 1961 г. за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове.

Настоящите указания са приети с решение по Протокол № 25 от 10 септември 2003 г. на заседание на Комисията за финансов надзор и са изменени с решение по Протокол № 36 от 31 август 2005 г. на заседание на Комисията за финансов надзор